

ШЫН

1968 ч.
ДЕКАБРЬ
25

СРЕДА
№ 299 (7841)

Өртөө 2 көп.

ТИЛЕЛГЕ-БИЛЕ, НЕФТИЧИЛЕР!

ТӨРЭЭН ЧҮРТКА 300 МИЛЛИОН ТОННА НЕФТЬ

Совет Эвелелине 300 миллион тонна нефть алып сорулга куусеттинген! Ол сорулга декабрь 23-те куусеттинген. Мынчангаш бо чылын Татариянын нефтичилерин кыйгырым сугаар ателден социалист чарын челишкенин боттанган. Ам хуяе 820 муң тонна одаар суук чууду ап турар. Ол

хире санын кывар чууду бистин чуртувус казан-даа албай келер.

Бо чууга куш-ажылчы тилелгени кандыг арга-биле чедип алган? Оң улус ажил-агылыг умуң-дузаны кандыг? СЭТА-нын корреспондентиз А. Петрухин кыдыг айтырларны ССРЗ-ниң нефть тывыш үлетпур министр В. Д. Шашинге салган. Оң чуугааны болза:

— Нефть — бистин национал байлавыс. Ону үлетереп чуугааларга, «кара алдын» дээр болгай. Нефтилер автомобиль болгаш демир орук транспортуга, ужал чууга болгаш кезде ажил-агый машиналарыга одаар чууду ап турар.

Химия болгаш нефть үлетпурине «кара алдындан» улус херелелин хей санын бараанын, пластмасы, минералдыг челишчилелерин, каучукту бугуруп турар. Оон аңгыда нефтини даштык чууттарга база салып турар бис.

300 миллион тонна нефтини алып сорулганы чедип алган чорук бистин Төрөн чуртувустун экономиктиг күчүзү быжыллар деп чүе билдиргир-дир.

Совет Эвелелинин нефть тывыш үлетпур баяк темпир-биле хөгжүп турар даарын министр оон ылай чуугаалар. Ол дугайын мындыг саннар херечилеп турар. 1958 чылда 113 миллион тонна нефть алынган. Ам одаар суук чууду 26 каттап хейнү алган! Ону чүте он чыл дугузунда чедип алган.

А оон еске чижек бо. Бир эвес бир миллиард тонна нефтини алырда 90 чыл негетиниң турган болза, бо үеде чүте ийи чарлык чыл негетинер алар.

300 миллион тонна нефть алып сорулганы чедип алыр-га чиг-эт баазаы дуулаан. Разведчиктер чыл бүрүе нефть болгаш газ чыгар чүе хире черлерин ажылып турар. Оларнын үштүң ийин нефтилер черлерин болуп турар. Мырдын чокта чаа геологтар Тюмень областа нефтилер ийи улуг черин — Мамантовское болгаш Самотловское деп черлерин тышкан. Белорусияда, Коми АССР-де, Пермь болгаш Оренбург областтарда, Украинада болгаш Турменияда нефтилер черлер ажиттынган.

Нефть тывыжын көвүлдеринге артемин болгаш техника-нын чаа челишкенин негеттерди дуулап турар. Ам чер иштинде 40—50 хуу нефтини ап турары билдиргир болгай. Суук одаар чууду оон артемын чер иштинде чыгар.

Декабрь 23-те 33 бригадалар хундулелде эелетте турган. Олар база чуртук нефтилер районнарын аң эки төлөөк-чилер-дир. 300 миллион тонна нефтини сөөлү тонназын алыр оларга бугураан. Олар ол бугураалы алдары-биле күтсөйп шыдаан. Декабрь 23-те чуртук бугу нефтичилер тергия эки ажилдаан. Ол чорук салган сорулганы чедип алып арганы берген.

(СЭТА-нын корреспондентиз).

МОСКВА.

С. ФЕОКТИСТОВТУҢ ФОТОЗУ.

ХӨЙ-НИИТИНИҢ САНАЛ-ОНАЛЫНЫҢ ИНДИРИ

«Мурнакчы» хана солунуң чаа үнгөн дугаар бүрүзү «Бельшевик» колхозта хөй-ниити организацияларының болгаш колхозчуларның амыдыралына улуг болуушкун бооп турар. Аңаа эртель бугурулгезинде челишкенин, мурнакчыларның дуржулганын, партияниң политиктиг ажилдыг дугайын болгаш еске хей айтырларны чырыттылаан, чет-пестерин база чалгааларны, хөй-ниитиниң корум-чурумунуң үрөкчелерин кам-хайыра чокка сойгалап илередип турар. Коммунист Хемушкү Оттугаш баштаан радиоллегия аңаа үнөр материалдарны шилип алгаш, номер бүрүзүн план бугурап кылып, ону бо чылын 11 удаа үндүргөн. Оң-биле кады ын-да хана парлагазының «Нрокодил», «Агитхуудус», «Совет херэзженнер» дээн ышкыш хевирлери база массалы-биле үнүп турар.

Ол колхозта Саая Очур секретарылаан партия организация-зы «Мурнакчы» болгаш еске-даа хана солуннарының редколлегияларына шыырап билилгил, бо ажилга ынак ижи-лерин шилип ап, оларның ажилын донтаамал удуруп, аңаа хамаарышкан айтырларны партбюрога өй-өйде чуугааланып турар. Ол ышкыш хана солунга үнгөн шүгүмчүлелдиг мате-риалдарны партбюрога, колхоз баштаар черинге, кезде Совет-ке болгаш еске-даа хөй-ниити организацияларына сайгарып көрүп, оң дээштиң дына бедиткен. Ынчангаш ол чүге Ба-рыын-Хемчикте эвес, республикада эң дээр хана солунна-рының бирээзи апарган. Совет парлаганын эң массалыг хевир-и, коллестива бугурунде хөй-ниитиниң санал-оналының ин-дири — хана парлаганын кайда-ла парторганизациязы то-даргай удуруп, өлчө чогуур кичээгенин салып турар бол-до, боттарының мурунуга салдыган сорулганын олар че-динишкенин кууседип турарын бо үстүнде чижек көргүзүп турар-дыр.

Чер-черде парторганизацияларының дайынчы дуулаачыла-ры болбушкан, бодунуң коллестивинде ажил-херектиң болгаш амыдырал-чурталганың дугайында ажил-ишчилериниң са-нал-оналының бугуру илередикчилери аларган үстүнде чууга-лаанымыс дег хана солуннары бисте эвэс эвес. Оларның чижээне Кызылдың № 2, 3, 12 АТБ-де, электростанциязын-да, «Нызыл-Хаван» шахтазында болгаш «Чыра-Бажы», «Сүт-Хөл», «Барлык» совхозтарда, Чөөн-Хемчиктин «Искра» колхозта болгаш еске-даа черлерде хана солуннары хама-рыштырып болур. Ылаңгыя Кызылдың № 2 АТБ «Рубль ар-тында» деп хана солунунун Н. Медведова баштаан 6 кижи составтыг радиоллегиязы материалдарны бижикиринге кол-лестива көмүгүннөрин калбаа-биле кириштирип, «Медээ» дээр шоодулугу капыскалганы айда 2 удаа, шүгүмчүлелдиг чүүл-дерин шоодулугу чурттары-биле кады парлагылар. А со-циалист чарыштын ай, изартал түннелдин үндүргөн азы коллестива кандыг-бир оңа болуушкун болган таарылгада «Чаңык» деп хуудасту үндүр кааптар. Бо дээр черде таарымчалыг чижектер-дир.

СЭКП-ниң Кызыл хоорому В. И. Ленинниң төрүттүнгөн хунунден бээр 100 чыл болурунга тураскадып, бугурулге-лерде болгаш албан организация, өөредилге черлеринде, тран-спорт организацияларында хана солуннарының көрүлгезин чорууап турар. Ол болза оларның идеялыг утка-шынарының деңгелин болгаш дээштиг салдарын улам беддеринге улуг умуң-дузалыг бооп турар. Партияның Чөөн-Хемчик району чокта чаа ажил-агылларда, бугурулгелерде хана солуннар редакторларының бир хунуң семинарын эртирип, олар-ның дуржулганын солутурган. Аңаа 20 хире хана солунна-рының деңгелгезин кылып, эң экилерин шаңнаар-мактаар ажил-ды организациястан. Ол хемчег болза оларның ажил-чоруула-ганын меон соңгаар улам эжикидип, идеялыгидеринге улуг идигилг болган. Бо дег еске-даа чижектерни көргүзүп болур.

Ынчалзандон чамдын партия организациялары боттарының дайынчы органы — хана солуннар ажилынче кичээгил сал-бас, оларның редколлегиязын удуруптас, ону сонууравайн турар фактылар бар. Чижээлээрге, Барыын-Хемчик району-га бугурун чылда чүге чаңгыс хана солун үнгени, Кызыл-дың амыдырал хандырылга комбинатында, автосептелге за-водунда хана солуннар сөөлүгү уеде шуут үнмейн турганы ма-наа тодаргай чижек боор-дур. Ол ышкыш Чөөн-Хемчиктин «Тыва» совхозтун төвүнде болгаш Хандергей салбырында, «Октябрь 30 чылы» колхозта, Кызылдың сайгарылга бааза-зында, Барыын-Хемчиктин «Шекпээр», «Дөң-Терезин» сов-хозтарда хана солуннар ховар үнөр, коллестива кичизидик-чи салдары кошмак болгаш маасталга шимелдери шоолуг эвес бооп турар.

Ам бүгү чурт төгүлүг улуг байырдал — В. И. Ленинниң төрүттүнгөн хунунден бээр 100 чыл болурунга утуштур кү-женишкенин белектенип турар. Ынчангаш аңаа утуштур бистин парлагавыштын эң массалыг хевир — хана парлаг-газының ажилын улам сайзыраңгаймыдып, оң дээштиг ки-жикидичи ролон беддери чер-черде парторганизациялары-ның чуугаа сорулгаларының бирээзи болур. Ылаңгыя олар-ның редакторларының, редколлегия кичигүннөриниң семи-нарларын чорудары, бедик идеялыг утка-шынарылг, маастал-галыг хана солуннары дээш көрүлделерни организастаарын практикаларга эргемек чуугаа.

Тываның ажил-ишчилери ленинчи юбилейге алдар кыл-дыр бедик социалист чарышты алган. Боттарының коллестивтеринде оң канчаар куусеттинип турарының дугайын, ында бүгү ажил-херектиң чедер, четпес талаарын калбаа-биле чырыдары хана парлагавыштын чуугаа сорулганы болур. Ынчангаш парторганизациялар оларның редколлегияларына шыырап билилгил, ол ажилга ынакшылдыг кичилерин ки-риштирип, оларның ажилын идеялыгидип, хана солунуң дугаар бүрүзүн план бугурап үндүргөн турарын болгаш аңаа коллестив кичигүннөрин калбаа-биле кириштирерин чедип алар херек. Оң-биле кады партия, совет болгаш хөй-ниити организациялары оларга хун бугу дуулап, парлагаттыган ма-териалдарын дээштиң беддери дээш тодаргай хемчеглерин алып хулээгилгилер. Ындыг таарылгада оларның ажилы чединишкенин болур дээрзин утпас херек.

Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң депутаттарына дыннадыг

Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң дөрткү сес-сиязына келген Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң депутаттарының бүрүткелни Тыва АССР-ниң Дээ-ди Сөвединиң Президиумунга эртенгиниң 8 шактан эгелер чорудар. Ийи дугаар каът. 27 дугаар өрээл. Телефон 26—34.

Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң ийги чыыжы-

БӨГҮН НАЙЫСЫЛАЛ КЫЗЫЛГА Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң ийги чыыжының дөрткү сессиязы ажиттынар

Чурукта: Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң сессиязының ажилына киржири-биле келген Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң бөлүк депутаттары (солгай талазында оң талазынче) СЭКП Чөөн-Хемчик райкомунун бирги секретары Ш. Д. Шу-луу, Улуг-Хем районун Аг-Турт школазының башкызы Е. С. Нүмүгет, Дуржула станицаының шенелде ажил-

агылының директору И. С. Юртаев, Тес-Хем районун «Чо-дурга» колхозунда хойжу М. Д. Сувандин, Бий-Хем районда ыш белектээр участоктуг казыныкчы А. С. Намсыл, Бүрү районун «Кызыл-тук» колхозунун колхозчу С. Б. Монгуш олар.

С. ФЕОКТИСТОВТУҢ ФОТОЗУ.

МОСКВА.

(СЭТА-нын корреспондентиз).

БЕДИК ШАННАЛ-БИЛЕ, ЭРГИМ ЭШТЕР!

Партия организмына үр чылда ак сеткилдиг ажилдап келгени дээш база 50 харлааны-биле холбаштыр «Тилелге» совхозта партком секретары Михаил Сюренович Дамдыны Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Хундулел бичими-биле шаңнаан.

Республиканың харылаа органнары-га үр чылда үр-түннелдиг ажилдап кел-гени дээш база 60 харлааны-биле холбаш-тыр харылааны Тыва бугурулге эргеле-тинип ийги кезээнин улуг инженер Арсений Григорьевич Панченкову Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Хундулел бичими-биле шаңнаан.

БРИГАДАДА КЫШКЫ АЖЫЛ

«УТКА 25 чылы» совхозтун Иштип-Хем салбырының № 4 хойжу бригаданын хойжулары 1968 чылда эки көргүзүлгө-биле үдөйшаз. 1969 чылда бо чылмын-дан артык челишкенин ботур дээш ажилдап туралар.

Бо хуннере бригаданын хойжулары 13 черде кыштагалар турар. Хей кажалары болгаш чурталаа бакынары септеттин-ген. Хойжулар 2900 баш хойун хурага-нын хүлээп алыр. Ол эң харымсалгалыг, чымштыг кампанияга олар хынамчалыг белектенип, ийи черде хураган хүлээп алыр пункттарын тургускан. Ам 6 колдан хойларга сүтү сөөртүп чедирип турар. Мал чемпериниң сөөртүлгези үргүдүлгө-вишкан. Хойжулар одаар ыш-биле доктаа-мал хандырынын турар. Хат каалат, хөр-түктөп каапкан черлерде ДТ-75 трактор-ну дыйбылаашкы чоруулары-биле хойжу-ларга быжылган.

Кыштагалашкыга белектел багай эвес, хандырылга бар болганы-биле хойжулар кыштагалашкыга хойларын болгаш чаш хураганнарын меиди камгалап алып со-рулга-биле тура-сорулуг ажилдап туралар.

Т. ОЧУР-ОЛ.

ЧАА ЧЫЛГА БЕЛЕКТЕРИ

Ажил-агыллар, үлетпур бугурулгелер, албан организациялар, тус-тус коллестив-тер болгаш кичи бүрүзү эртин турар 1968 чылда кылым чоруткан ажил-хе-рөөн түннөвишкан, чаа беш чылдын дөрткү чылын күзүлдин-биле уткууп алыр. Чанчыл болган чаа чылдын байыралы чокчу-лаан.

Кызыл хоорайнын күрүнө салынын ажилдакчылары коллестивтерин, өг-бү-лелерин шагаа столу элек чемин болуу дээш аш-чем мага-зиннеринге аны-бүрү ассорти-ментилг чемперни сакны алыкчыларга бараалгалар. Болгар, венгр абыктарын, мандариннери сактылар. Кы-зылдың эът-балык баазында донурган, дуулаа балык аймаан аш-чем магазинерин-ге хейнү кириер. Министер-ствон салыг баазында ду-лаан капустаны, огурети, по-чинорну хейнү шыжаан. Чаа чыл бугурунде ногаа аймак магазинерге четкири-биле кириер.

К. САТ.

ЫРАККЫ ФЕРМАЛАРГА

Чокта чаа Бий-Хем районун Култу-ра бажынының агиткультбригаданы «Кы-зыл тараачын» колхозтун болгаш «Өөс» совхозтун ыраакы фермалары Хутке, Се-виге чоран. Ону СЭКП райкомунун ийги секретары эш Н. Н. Ошеш баштап, малчы-нарга илеткелдерин, лекцияларын кылып берген. Оон-биле кады оларга ийи солун

концертти көргүсөткөн.

Концерт ийитини-биле утка-шынарлыг, солун болган. Ылаңгыя Кызылдың уран чүлү үчилдөөнүн практика эртирар турар сургутулары ол бригаданын киржичи-лери болуп, солун номерлерин көргүс-кен.

Т. ПОПОВ.

Тес-Хемден медээлер

Чокта чаа Самагалдайга херэзженер чөвүлдериниң дарагаларының, агитквирти-лар болгаш ажи-сад эргелек-чилериниң бир хунуң семина-ры болуп эркен. Райкомун херэзженер ортузунга ажил чорулар килизинин ийини-тивазы-биле эртерген бо се-минарга үжөн ажил кичи ки-ришкен.

СЭКП ТК-нын Октябрь болгаш Тыва область комитетиниң декабрь Пленумнарының ажи-лынын түннелдерин дуга-йында илеткелди партия рай-комунун килди эргелекчи Д. Олан-оол кылган.

Херэзженер ортузунга ажил чорулар киликтиң эр-гелекчи А. Шырап херэ-

женнери социалист амы-дыралын аны-бүрү алырла-рыга кириштиреринге бол-гаш оларның активни чоруу көдүреринге социалыштын ро-люн дугайында чуугаалар.

«Чодура» колхозта херэзже-нер чөвүлдерин дарааы Ш. Базыр-оолдун, ол-ла кол-хозта агитквирти эргелекчи-ни К. Иргитин ажилын дуржулганын чымылган со-нуурган кылган. Ол ышкыш Самагалдай ажилын эргелекчи М. Билчигейнин чу-гаазын олар дылган, ол уру-лар албан чериниң ажилын барып көрүп, чаа, эки чүт-терин билип алганыр.

Семинар болган дага бичи кижиштиндериниң пла-стилин кылган болгаш аны-бүрү чурал чууду-лун дегелгези база болган.

Хунун ийги чартында семинарны кыргычкылар «Чодура» колхозтун төв Бе-дир-Арыг суурга барып, ында херэзженер бугурун көрүп, эки ажилды агитквиртилар-га чоран. Сес чыл школазы

нын музейинге, интерназыга олар база экскурсиялап чет-кенер.

★ Ол-ла амыдырал ханды-рылга комбинаты (директору О. Дөгүй-оол) 11 айларын дугузунда 1784 чыгыларын хүлээп алгаш, күтсөйп бе-рип, чурттагыч чонга эки дуузын чедирген. Дарааы, пиде кылар, чурук тырттырар, шак септор нехтерин ажил-чынарынын демиг ажилын-ны түннелде базарын продукцияны план 117 хуу күтсөттинген. 16 муң 600 а-шанын баранын сазар план 19 муң 600 рубль чедир күт-сөттинген, малчынары ханды-рарын комбинат ажиткен.

Дарааы нех (урутуучуу быжыкчы М. Аягоз) эскер-лер дээр ажилдап, ай план-нарын үргүзү амыр күтсөйп келген. Дарааыкчылар Т. Чо-гу, Н. Оюн, Ш. Дамын, Х. Балсар оларнын эки кы-лыгы кезде ишчилерин өөртүп турар.

А. ДЕМБЕЛЪ.

ЧАА НОМ

Политиктиг ном үндүрер чер «Ажил-агый айтырларын-ны талазы-биле партиянык болгаш казынтыг (1917—1967 чылдар) шикитилери» деп чыындының алдыгы (немелде) томун парлар үндүргөн. Мынчангаш Совет курунени божон чылынга хөлбаштыр эгелзэн үндүрүлге довуулан.

Чыындының эге чүүлүнде чуугааланы болза, алды томну үндүргөн чорук чартын чус чыл дугузунда ССРЗ-ге ажил-агый тургузушкунуң дугайын номчукулугар таныштырар сорулганы салган. Коммунист партиянык дээди органнары-ның шикитилерин, Совет куруненин хойлуу, дурдурмун кириген.

Чаа чыынды дээрге, бистин чуртувусна социализм тин-лелгезиниң документалдыг төгүзү, Коммунист нийтлелди тургузар дээш совет улустун калбаган демиселин көргүс-кен.

Н. У. Черненко биле М. С. Смирнов чыындыны тургус-кан.

(СЭТА).

Иван Васильевич Пимбалево коммунал ажыл-агый министрствонун автотранспорт бидирүлгезинин септеге мастерсаламдык аймакка турар. Бедик бидирүктүгү күш-ажылы база өн шинарлыг септегенге чорууда турары дөш аада коммунисттик күш-ажылдык шалымчызы деп бедик атты тывыскаан.

ЧУРУНКА: И. Пимбалево автомобиль шимчедикчинин септеп тур.

В. РАЧОВСКИЙНИН ФОТОЗУ.

ПРОФЭВИЛЕЛДЕР болгаш АНЫЯКТАР

Ак-Довурак хоорайның чурттакчылары-шутту чыгыш аныяктар болуу турарын үч черинг статистикасы бадыткап турар. Ийет, оо хоорай шинар-ла аныяктар хоорай. Чугае «Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде комсомолчулар беэни 350. Комсомолчу-аныяктарын паны кижилерде-ринге, оларның энергиязын тудуунуң нияти соруугааларын шиптирээринге угадырарына, социалисттик чарытты кал-бартырынга чугаа ролюда участкаларда, подраделенииларда профвилеа органи-зациялары ойлап турар.

В. И. Ленинниң төртүтүгенинден бээр 100 чыл болурунга төлөспүгү журамыр, бүдүрүлгө, чурттага объектилерин хуусаа бедикте ажылдагы килер талазы-биле бетинде хуузагелерин тудуунуң бүгү коллективтери чыл эгезинде алган. Бо пилитроттук шимчедикчинин эгеселерин аныяктар болган. Ам оо тудууга комсо-молчу-аныяктарың 7 бригадалык аныяктар, бедик хүндүткөдү чедип алган. Оларга Күжүктүг Адым-оолдун, Валерий Постя-ковтун, Павел Горнуң, Зинаида Салча-кын болгаш оскелерин-даа бригадалары хамаарып.

Эн Адым-оолдун бригадалык даш-чылары коммунисттик күш-ажылдык бри-гадазы деп атты эдилеп, ай бүрүзүгү бү-дүрүлгө даалазын 120-130 хуу күөсүлп, аныяктарын өн шинарлыг дужаан турар. Аныяктарын аразында кайгамчык кил-жилер хой, Валентина Дроздованың, Ми-на Монгуштуң, Любовь Ефимцеваның, Ва-лентина Ревенниң аттарын тудуугаар өн билгилер. А Павел Горнуң бригадалык Виктор Прибытков шалымчы тудууларын аныяк ажылдагыларын бүгү-эниел чар-жызын кижилерин. Виктор оо чарыш-ка өн эки дашын деп кесекке киришкен, бедик черин ээлеп, аар тудуу шипте-рствонун Хундуаа бижан, өрткүгү ба-раан-биле шапкатын.

Зинаида Салчакын бригадалык кел-жигунерин коммунисттик күш-ажыл кол-лестини деп атты чедип алары-биле ле-месежи турар. Олар бүдүрүлгө даала-зын 120 хууга күөсүлп келген. Аныяк кыстарың эмнеге коллестизинге, чур-талга бажындарыңа болгаш оскел-да объектилерге кылган шевердел аныяк-дарын өн болгаш кончүг өн демдектер-биле хуузап алган.

Аныяк тудуугаар ВЛКСМ-ниң 50 чы-лынга утуктуруп чарышка, өн кириш-кен. Оо 48 тудуг эргелелин шуткату-жугу Людмила Палкина болган № 1 ту-дуг участканың прорабы Владимир Кура-нов олар ВЛКСМ ТК-ның Хундуаа биж-жы болгаш бажындарын херек демде-биле шапкатын. Оо-он комсомолчу-аныяктар Тыва АССР-ниң Дээди Советинин Прези-диумунун, ВЛКСМ Тыва обкомунун Хун-дуаа бижиктери-биле шапкатын.

Комсомолчуларын болгаш аныяктар-ның эрес-кеске аныяктарын чедип алыр дөш мыда каттыккан профвилел ком-теди эююш эвес аныяк чоруткан. Аныяк-тарын амыдыралдык бүгү адыралыңа: күш-ажылга, өөрелдиге, дыштанылгага дең-деки халара турар хемчеглерин кыл-ган. Ам үеде аныяк аныяктарың кө-жөкө шолалында 96, политехникумун тудуу сабырында 110 оолдар, кыстар ө-өрелин турар.

Профвилел комитеттери беш ажил хүнүгү, ийи дыштанып хүнүгү несделже шилчезинде холбаштыр аныяктарың

Партияның идеолоттук ажылының амгы үеде ула-нышкынын СЭКП-ниң XXIII съездинин шиптирлеринде болгаш В. И. Ленинниң төртү-түгүн хүнүнден бээр 100 чыл оюнга белеткел дугайында СЭКП ТК-ның доктаалында то-даргайлаан. «Бүгү идеолоттук ажил амыдырал-биле, комму-нисттик тургузушкунун прак-тиказы-биле сырый холбаалык болуу ужурул, ол чокка оо болза политиктиг хей шууга-зын болу бээр» деп В. И. Ле-нин демделеп чорсаан.

Партияң өөредилге болза марксизм-ленинниң прин-циптеринин арыг болуру дөш демиселге коммунистерни ханы бүдүрүдүгү, чайгылың чок шиптирлери чорукка, пар-тияның политиказын амыла-ралга боттандырар талазы-биле бедик ханысалгалык болу-рунга кижилер. Партия чы-рыдышкынын четкиинде бистин өн дөре пропаганда-териясы чогун-на бо ула-нышкыны-биле чедикшикниң амылап турарлар. Ийи-дугаар «Большевик» колхозта Х. Отугаш, Кызыл-Мажалык суура С. Эртин, «Барлык» совхозта С. Кюрю, «Тыва даг-дугу» комбинатта Г. Жуков-ская, «Шекпээр» совхозта Ч. Чамыш-оол болгаш оскелер-даа хамаарып. Оларның кичээ-лери эрттерин солун, ханы белет-кедиг, көргүзүгү материалда-

Оол-биле кадм комсомолчу-ларын болгаш аныяктарын политиктиг өөредилгенин ки-чонгейин бо чылын ула-тырганын айтыр херек. Комсо-молдун 24 бөлүмнеринде 830 ажы аныяктар өөренип кир-ген, оон ийи партияң өө-редилгеле олардан өөренип турарлар база бар болгай, оларга пропагандисттер-биле дуржуугаалык коммунистерни база бажыгайлаан.

Бистин пропагандист кадр-ларының составы каныг болуу турарың? Партия өө-редилгенин систематизация 79 пропагандист амылап ту-рар, оларын 90 ажы хуузу дээди болгаш дооспаан дээди эртемниң, пропагандисттер амыла хей чыл болган, дур-жуугаалы кижилер болуу ту-

дыштанылгазын шипи организааарычте кичонгейин угадырар. Кижилер бүрү-зүгү салгып-сесталыкты тавырып амыла-рын организаап турар. Ийи болган та-нымың «Хемчедик ортир» деп алам-биде болгаш джаа орестриде 18 аныяк тудугу киржин турар.

Күш-куулурага хандышмадыларын саны өскөн. Оларның эргезинде өн ту-кан баскетбол болгаш волейбол шолдер, залдар бар. Боксун, хостуг хушетиң секциялары амылап турар, хоккей ко-мандалары тургускан. Ак-Довурактың волейболчу кыстары Тываның спортчу ал-дарын камгалап, Владивостокка чорсаан.

Профвилеа активчилери дыштанылга кежээлерин солун кылдыр эрттерин. Ада-чурттуң Улуг дайымың кижилерин-биле ужуражымышын кежээинге хой аныяктар чыгыпкан. Аныяктар болган ме-дицина темизинге кежээлер бедик ут-каштырарың эртин, аныяктарга ният-ла-биле 25 лекцияны (жыы-бүрү темага) номчала. Кино, концерттери коллектив-тик көрүп, чугаагайлыгы аныяктар мыак. Ийи похотторун эгеселерин — нияти чурттага бажындарың киж-адикчилери болуу турар.

Хей-хей комсомолчулар хоорайның хой-нияти амыдыралыңа идеейлиг кирип, агитаторлар, курум-чурум камгаламын чорудуп турар. № 48 болган № 3 тудуг эргелелеринин эки-тура улузчу дружи-налар өн амылап турар.

Бедик бүдүрүкчүлүг ажил-ни, хей-ни-тич идеейлиг чурттага болган амыды-рал хандырылгазын канчаар тургусканын улуу-биле хамаарып. Бо талазы-биле Ак-Довуракта чогулгалы, эвес чугу-база бар. Ону эдер хемчеглерин ай-турар. Тускай о-б-бүлө чок аныяк амыдыралың нияти чурттага өөрелдиге-биле хандырган. Ийи-дугаа үр эвесе 400 кижиниң нияти чурттага бажынын амылаалга килерген. Оон катт бүрүзүгү чунар черлер, оо ышкан кызыл-булуң, ө-өредилге нункузу, ханы угаа 44 кижиле-менер буфет бар. Удалаа аада парикма-херская, а бажының адынга спорт залы амылап эгезээр.

Оо-ла бажыңа аныяктар ортузунга масса-политиктиг болган кижизидилге амылап чорудар. Ону чорудар кижилер база-ла комсомолчулар. Ийи-дугаа-даа оларга профвилел комитеттеринин бол-гай административинин талазында дуза көргүзери негестини турар. Оо болза ма-териал талазы-биле дуза болуу. Нияти чурттага бажыныңа «ТУ-50» деп радио бедиктерин, «Украина» деп киноаппаратты, фортепиано, фотоаппаратты, баяны, коску агитацияның херекселдерин садып алары негестини турар.

База бир четпес чугу болза уран чуга-ге болгаш спортка аныяктарын кижиле-генин амылаа массала; болбайн турары. Аныяктарын дыштанылгазын хей аны-болдуруп, оларның нияти болгаш профес-сионал өөредилгенин дененинче ки-чонгейин угадырар херек.

В. МЕДВЕДЕВ.

ИДЕОЛОГТУГ АЖЫЛДЫ УЛАМ КҮШТЕЛДИРЕР

ры-биле хандырткан, тус черин чижиктери-биле немет-тир болгулаар. Ном-биле канчаар амылаарын, онзалга-нын бээрин, дынакчылар-биле чугаалажып билерин демде-лээр херек.

Ийи-дугаа бистин пропаган-дисттеринин өөредип турар кижилери хей болгай. Чижээ, бо өөредилге чылында эге по-литбилегиниң 14 школаларын-да 260 ажы кижиле хаара ту-тупкан, а ортумаа эвенонун школаларында 440 ажы кижиле өөренип турар. Дээди эвен се-минарларында 83 кижиле бар, марксизм-ленинниң теорияны бот-өөредилге-биле өөренип турарлар 80 ажы кижиле. Ра-йонда бо талазы-биле өөренип турарлар нияти-биле 1330 кижиле ашкан.

Оол-биле кадм комсомолчу-ларын болган аныяктарын политиктиг өөредилгенин ки-чонгейин бо чылын ула-тырганын айтыр херек. Комсо-молдун 24 бөлүмнеринде 830 ажы аныяктар өөренип кир-ген, оон ийи партияң өө-редилгеле олардан өөренип турарлар база бар болгай, оларга пропагандисттер-биле дуржуугаалык коммунистерни база бажыгайлаан.

Бистин пропагандист кадр-ларының составы каныг болуу турарың? Партия өө-редилгенин систематизация 79 пропагандист амылап ту-рар, оларын 90 ажы хуузу дээди болгаш дооспаан дээди эртемниң, пропагандисттер амыла хей чыл болган, дур-жуугаалы кижилер болуу ту-

дыштанылгазын шипи организааарычте кичонгейин угадырар. Кижилер бүрү-зүгү салгып-сесталыкты тавырып амыла-рын организаап турар. Ийи болган та-нымың «Хемчедик ортир» деп алам-биде болгаш джаа орестриде 18 аныяк тудугу киржин турар.

Күш-куулурага хандышмадыларын саны өскөн. Оларның эргезинде өн ту-кан баскетбол болгаш волейбол шолдер, залдар бар. Боксун, хостуг хушетиң секциялары амылап турар, хоккей ко-мандалары тургускан. Ак-Довурактың волейболчу кыстары Тываның спортчу ал-дарын камгалап, Владивостокка чорсаан.

Профвилеа активчилери дыштанылга кежээлерин солун кылдыр эрттерин. Ада-чурттуң Улуг дайымың кижилерин-биле ужуражымышын кежээинге хой аныяктар чыгыпкан. Аныяктар болган ме-дицина темизинге кежээлер бедик ут-каштырарың эртин, аныяктарга ният-ла-биле 25 лекцияны (жыы-бүрү темага) номчала. Кино, концерттери коллектив-тик көрүп, чугаагайлыгы аныяктар мыак. Ийи похотторун эгеселерин — нияти чурттага бажындарың киж-адикчилери болуу турар.

Хей-хей комсомолчулар хоорайның хой-нияти амыдыралыңа идеейлиг кирип, агитаторлар, курум-чурум камгаламын чорудуп турар. № 48 болган № 3 тудуг эргелелеринин эки-тура улузчу дружи-налар өн амылап турар.

Бедик бүдүрүкчүлүг ажил-ни, хей-ни-тич идеейлиг чурттага болган амыды-рал хандырылгазын канчаар тургусканын улуу-биле хамаарып. Бо талазы-биле Ак-Довуракта чогулгалы, эвес чугу-база бар. Ону эдер хемчеглерин ай-турар. Тускай о-б-бүлө чок аныяк амыдыралың нияти чурттага өөрелдиге-биле хандырган. Ийи-дугаа үр эвесе 400 кижиниң нияти чурттага бажынын амылаалга килерген. Оон катт бүрүзүгү чунар черлер, оо ышкан кызыл-булуң, ө-өредилге нункузу, ханы угаа 44 кижиле-менер буфет бар. Удалаа аада парикма-херская, а бажының адынга спорт залы амылап эгезээр.

Оо-ла бажыңа аныяктар ортузунга масса-политиктиг болган кижизидилге амылап чорудар. Ону чорудар кижилер база-ла комсомолчулар. Ийи-дугаа-даа оларга профвилел комитеттеринин бол-гай административинин талазында дуза көргүзери негестини турар. Оо болза ма-териал талазы-биле дуза болуу. Нияти чурттага бажыныңа «ТУ-50» деп радио бедиктерин, «Украина» деп киноаппаратты, фортепиано, фотоаппаратты, баяны, коску агитацияның херекселдерин садып алары негестини турар.

База бир четпес чугу болза уран чуга-ге болгаш спортка аныяктарын кижиле-генин амылаа массала; болбайн турары. Аныяктарын дыштанылгазын хей аны-болдуруп, оларның нияти болгаш профес-сионал өөредилгенин дененинче ки-чонгейин угадырар херек.

В. МЕДВЕДЕВ.

рар. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

областа каныг болуу турарын СЭКП ТК-на чугаалажып тур-ган. Алаа дүшүрүп өн көргө, «Тыва даг-дугу тудуг» эргеле-линде байдал ийи-дугаа ча-йынчанак эвес. Ийи-дугаа ажил шагы үзөр чүдүлгө 4-дуга хей. «Тыва даг-дугу» комбинатта база ийи-дугаа.

Чамдык партия организа-циялары ийи-дугаа чүдүлгө чыдагыларын ханымы-биле аналитический турар. Чижээ, көжүп чорутуу механизмиза-цияны № 1 колхозта эш Андрюшенко үгүлүч арага-лап, ажил шагы үзүп турган, партия организаация алаа хамаарыштыр хемчег албайн турган.

Ниятиң өнчү-хергенниң каныг көрүнгө кижилерини база-ла күш-ажылчы кижиле-динде-биле дөмей черин ээлээр ужурул, бо болза партияның идеолоттук ажилың шутту хамаарып. Ийи-дугаа бисте материалдык үнелгич чүдүлгө ажил-агитың эвес көөр, төт-чөгүлгө чүдүлгө амыла бар. Чижээ, «Тыва даг-дугу тудуг» эргелелин шутту-биле тудуг материалдарын ажил чар-гылаар чүдүлгө бар, райпо-ну болган ОРС-туң талазын-ла санчылгалдар хей.

Бо бүгү болза партияң өөредилгени амыдырал-биле четпес холбаштырып турары

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

ның херечилери-дир. Өөредил-геге бо талазын кичонгейин ула-тыртыр апарып өн чер-ле тодаргай. Маааа удуруткучу амылаагыларын чонун мурунуга чүве чугаалап — лекция номчуп, беседа кылып турарычче улуз кичонгейин салыр ужурул, олар теоретиктиг айтырылгарын андыга, бүдүрүлгө байдалын каны-дызын база эки билерлер болгай. Ажылчыларын, кол-хозчуларын, интеллигенция-ның мурунуга олар пропаган-дисттер болуу ужурул. Бо та-лазы-биле райпода эш Енисе-ев, «Тыва даг-дугу тудуг» эргелелин дузалап бүдүрүлгө комбинатында эш Остров-ский, № 12 АТБ-де эш Бахо-вин болгаш оскелерин-даа демделээр.

Партияның идеолоттук ажи-лыга өске-даа хевирлерин чөптү ажылдарыңче улуз салгышты салыр. Чижээ, професционалдык өөредилгелер, культура унверситеттери, лекторияларын, культура бажындарын, клубтарын амылап турар, оларын догандыр активти амылаары, бот-тымын турган чүлү киркичтерин ажилын бедик деңгеле тур-гузары, кино көргүзүлгө чон организааары, чонун амылаагыларын организаа-ары дөш, амылаары-да хей. Бо талазы-биле «Большевик» кол-хозта Культура бажының активи эйи амылап турарын айтыр херек.

Бисте ужуражымышын хү-нерин-даа чорутуулап турар,

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

«Тыва даг-дугу тудуг» эргелелинде, «Шекпээр», «Бар-лык» совхозтарда, «Большевик» колхозта (парткомнар секретарылары шиптер В. Баку-

ра. Ажылды эки организа-таан турда, олар боттарының соруугаалын чедикшиктерин кү-сөдип шыдарлар.

олар ылангыя «Дон-Терезин» совхозка, «Большевик» кол-хозка, Хонделенге болуулаа. Алаа удуруткучу амылаагы-лар боттарының ажил адыра-рың айы-биле лекцияларын кылгалаан, чижээ, шаг-лаа чериниң, социал хандырыл-га кидилгенин, сулугу, СЭКП рай-комунун удуруткучу амылаа-гыларын чүве чугаалагылап турган. Ийи-дугаа ужуражы-мышын хүнерин баштай чарлаптар, айтырылгар хаар-жактарын асыллап каар. Ийи-дугаа хемчеглерге чон хей чыгыр, сонугулаа улуз болу-рун практика көргүсөң.

В. И. Ленинниң төртүтүгүн хүнүнден бээр 100 чыл оюнга белеткел-биле холбаш-тыр ам бистин идеолоттук ажилыңыс калбар бол-гай. Өөредилге, кичээл болу-ду политика талазы-биле чин-диг, партия төөгүзү, филосо-фияны, политиктиг экономи-кы өөренип буржуа идеоло-гиины сойлап илередиринче чиди-биле угадырар апар.

Ленинниң өйбөлү-биле хол-баштыр баштыгыңың биогра-фияны, чоталарын өөренип-ринче, Ленинниң суботтиктары, воскрешиктары кылырчы-че, Ленинниң номчулгаларын чорударыңче, тематиктиг кежээ-лер кылдырчы. Ленинниң СЭКП-нин дугайында чотал-дарын, ырларын, шүлүктөрүн күөсөйр талазы-биле кон-курстарын организааарың оон кичонгейин салыр бис.

МААБЫРНЫН КОДАНЫНДА

РЕПОРТАЖ

ЭРТЕНГИ ХҮР Шаньчигиң бизе кырындан чаа-ла харап түпүп келген. Ынчалза-даа туман, булут өттүр оон хереди черге четпейн, кун бозу улуг-ла сарыг тырыны болу берген турган. Совхоз сууру Чыраа-Бажи ажил-ишче кирипкен: кижилер ажилдар черлеринче далажып чоруп, машиналар ол-бо маңажып турлар.

— Машина чедип келди! — деп, совхозтун мал эмчизи, анык оол чугалай-дыр. — Маадырның аалынче хаптынар. Кезек-кезек караганырым, сулак талдарыг алаак-биле хап олур бис. Орук ол-бо былдан чүве дег, эй тыртыкчалар. Бут кара шаап каан онгарлар, буталар-даа таваржып келгилээр.

— Малчынык аалынга чедир ырак бе? — деп, чанымыла олтурган чолочакдан айтырдым.

— Улуг ырак эвес ийин — деп, ол харынады. Оон до-лу-биле барааны көстүр турар шаттарже айткан, уламчы-ла: — Дое ол кертик шат көстүр тур бе? Таптыр-ла оон баарында орундагы болбай. Монгуш Допурооловичниң хой-жу бригаданын төвү ында. Хавак кырынга үнө бээриниске-де барааны көстү бээр.

Совхозтун девискээринге бо чылын хар улуг дүшкөн. Орук чанында харым кылыны 30 см алып турар. Артында-ла хөрүктөп каапкан. Машинавыс калыр хавакка келгеш, арай «буртукан», дедирлени берди. Аажок дөң көртүк бар болду.

— Ядарааны ала! — дээш, чолочак дүргөдөшкүн ала-зын көчүт дүргөн бурунгар иле каапты. — Дедирленип чо-руткан, хенертен үнө халытпас болза хоржок-тур.

ЭЛЭЭН БОЛГАНДА Монгуш Допурооловичниң кода-ны мала көстүп келди. Хойжу бригаданын төвү ол. Элээн каш чурттагы баажынаар, кызыл-булун, чунар-бажын, хой кажааларын ында тутуудан. Хойжулар дем-не ажалдан эгелден, калжа чанында хой даразында турлар. Ында турган кижилер арайында бригадирниң көзүлөйбидир.

— Бригадир бар бе? — деп, айтырдым.

— Калжа иштинде-ле болбай. Чаш хураганнар ымып тур. Дегем экин ажиттына берген соонда, Монгуш Допурооло-вич бо көстүп келди. Бригадир баштаканы аарак, хөөред.

— Калжаа моорлап көрүңер!

— Мал хур-ле ыйнаа? — деп, оон айтырдым.

— Амылгында хур-ле тур. Арай-ла хар улагаткан мындыг ийин бо. Оон калында, өштү чүве дег, хөрүктөпкен. Бо кыи-биле эки-ле туудушпас болза, берге мыкаш-тыр — дээш, көлүтү чаны-биле каттырып кады.

Бригадир ажил-херези сонунгар көрдүсү. Кызымак, ажилчин ол кижик кышка шына-ла эки белеткенгез дээр-зине бүтүрүдиз. Бригадирниң хойжулары болууну күжү-биле 163 тонна ситенин кезип белеткен алган. Мал чечим кыштагыда өсүртүп эккен алган. Калжа-хоразы-даа чыныг, бүтү-ле чүве белен. Бригада ийи чаш кыштагы тутуп алган, а совхоз дирекциясы ийи кыштагы немей тутуруп берген. Бригадада шунту 2000 ажыг төртүр хой бар. Оларын сес ко-далда тургускан.

— Хойлар килин-не то каап эгеледи — деп, Монгуш Допу-ролович чугалайды. — Ам чымчыгыг эгелзени бо.

Тус-тус үзүктөп каан кажааларда чаш хураганнар чиңе-дир өткөн турлар.

— Бо сайгытаанын чоп өжүп каары ол дээр силер — дээш, бир кижиниң үнү карагы булуңдан амыналып келди.

— Канчан тур сен, Ооржак Ак-Кысыч? — деп, бригадир кыйгырды. — Ында ийнепкен хойлар бар чорту. Оларын оолдарын тыпкыш, ылап демектесес болза, хоржон эвес! — Монгуш Допуроолович бо улуг хураганнарын илерин-ге салып эгелээр бис бе? — деп, сакманик Дарый айтыра-дыр.

— Ажыдар, ажыдар, харын. Ойт, ойт! Ынды өрөздий ажины ажитпаныр. Ынаар өске хой хире бербизин.

— Демги долгады берген хойларын агы өрөлтө киирип-тер бе?

— Оларын кодаңга үзүп арттырып каан. Че, силер ам аай-лап алтар боор силер. Мен хурдалаап чоруп кийи болжый мен.

МОНГУШ Допуроолович 14 чыл дургузунда мал малдап келген. Болупун ажилында ынакшылыг ол кижик мал ка-дарып келген үезиниң дургузунда «Чыраа-Бажи» совхозна 5000 ажыг хураганнары өстүрүп берген. 15189 кг дүктү кыргып дужааган, киирген орулганы 114563 рубль. Оон ду-жааган дүктүн 3378 кижиге костюмнери таарал болур. Маадыр малчынык ажил-херезин көргүзүлгери ыныг-дыр.

Бригада төвүндө, Монгуш Допурооловичниң кодамында 1160 баш төртүр хойлар бар. Оолдашкын өске коданарда баа-ла эгелей берген.

— Мында төрөөн 30 ажыг хойдан 17 хой ийнедди — деп, бригадир өөрүшкүтү чугалады. — Бо чылын «дүктү» шыма-рак болур мыкаш-тыр.

Хар, көртүктү орук-биле машина оожум чоруп олур. Монгуш Допуроолович херези алгыткылаш, кыгырадыр сыгыртты берди. Ол шынап-ла көлүтү, омак эр.

— Че, калдыг мыкаш-тыр дунмам? — дээш, чолочакже көргөш, паран кажарарты басып кады.

— Эткен сым-биле демей-дир!

— Халун эртир мактай бербе даан.

Элээн болганда, үзүктөй берген чугааны Чола база катал эгелей берди:

— Дүп совхоз төвүнө көдө Советтин сессиясы болду. А бөгүн Чаданага партия райкомунун пленуму болур, ынаар чорурум бо-дыр ийин.

Малчы-биле хөөрежир дээш, суурга чедип келгенин эскерейин барып-тыр бис. Машина хенертен доктаай дүштү.

— Чедип келдиңиз!

— Мен-даа өттүр Чаданага халтар кижик мен — дээш, Монгуш Допуроолович байырлажып холун сунду. — Совхоз дүжүражы бээр бис. Амдымында байырмаг!

Н. АРАКЧАА.

МОСКВА. Наймсымалдык Серго Орджоникидзе аттыг заводунун станоктар кымыр ишчилери коолайлар тулуш-турар муфтаалары массалык бугурун автоматтык ийи пу-гунун дериглерин болжар металлургия чорудуу бер-ген. Шугунарыниң бирөөн-дө үнү удуз станоктан тургусту-ган. Тус-тус кезектер кылдыр коолайлары олдурп алмыр-дан оларын иштин хоюлга-рынга болжар зорилдей дий-төөринге чедир муфтаалар кы-дыр бугу ажил каш-ла секи-да дургузунда бүлөр.

НИКОЛАЕВ. (Ровно об-ласть). Польшанын, Герман Демократтыг Республиканын, Чехословакияны, Венгрия биле Югославияны тускай эртемнелеринин дем кат-тыштырып турган тургускан улуг чигир заводу ында боту-пун кышкы сезону эгелзед. Чаш бугурулге чери эң чаш технологияны ажиллаш, улуз камалгалыг ажилдары ар-гын тыпкан. Бугурулге чери совет аш-чым үзүштүрүгө эң баштай ажилгагынын эгелзед хой дериглер-биле хандыртылган.

ДОНДА-РОСТОВ. Семни-ракерск завод «Ноган горо-шек» консервир — чаш про-дукция бүдүрүш ишчизин ал-ган. Оларын Венг Уаус Республикага бүдүргөн, авто-маттыг «Комплекс» шугу-мын кылар. Консерв үстү-пүрүн Ростов трези авто-маттыг кам-даа ындат пу-гуннары ам база кылдырып алмырнын чыгыш машина-лар бүдүрүр венг ишчилерге бээр деп иштитирлээ.

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Ушкү комитеттин сүмөлзенин эзу-гар КНО-нун Кол Ассамбле-я Африканын муруну тала-зынга кижиниң эргелерин бол-гаш кол хосталгаларын кам-галаар дугайында ийи резолю-цияны чулудуу деп санаан. «Африканын муруну тала-зында сөөк-азы ылгаар чорук-ка, апартеиди болжар сегре-гацияны политиказында улуз демиселди хемчеглеринин ду-гайында» резолюцияны Кол Ассамблея 89 бадылашкын-биле хулзеп алган. Муруну-Африка Республиканын, Пор-тугалияны, Малавийни болжар Бразилияны төлөөлери удуурлан. 25 чурттарын төлөөлөр, бадылаштырдып ла-дагалзав. Муруну-Африка Республиканын, Намбияны

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Боду-нун пленарный хурагында КНО-нун Кол Ассамбле-я Ушкү комитеттин сүмөлзенин эзу-гар делегейге социал бай-дал дугайында айтырыгын тала-зы-биле резолюцияны чулудуу деп санаан.

Элээн чурттаа аш, түрөң-ги чорукту, аарыгын болжар бижик билбес чорукту а-м-да хөөрө арткарын резолю-цияда демектеди, чоңуну социал байдалын экижидир дээш демиселди күштедире-ринче бүтү күрүнелери кий-гырган.

Бодуун иштитиринге Кол

ЧССР-НИН ИШТИКИ ХЕРЕКТЕР МИНИСТЕРСТВОЗУНУН ШИИТПИРИ

ПРАГА. (СЭТА). ЧТК аген-тиледдиң дамчытаны болза, чоқта чаа ЧССР-ниң Иштики херектер министерствозунун шийтпирин эзугар Великобри-таниянык хаматтыгы, «Нью-суик» дээр америк журналдык корреспонденти Аллан Тиллерни Чехословакиядан шөлүп үндүргөн.

А. Тиллер Чехословакияга турган үезинде бодуун жур-налист эргезин ажиллаш-саан, шериг болжар политик-тиг утка-шынарлыг медальер-ны ап, курунениң айыыл чок чоругуна когаралды чедирип турган.

уузкаар дээш ол-дур деп, буржуа идеолоттар чер бол-ганга-ла алгыркы келген-дер болжар а-м-да алгыр-кылап туралар. Шынында ийи демократия калжа-даа турбал болбай. Кызымак чок феодалдыг эрге-чагырга-ны тургузуун соолаан болжар парламент бугурунун сис-темазын тургускан буржуа демократия бар; Россияга болжар өске-даа элээн каш чурттагы буржуа демок-ратияны соолаан пролетаржы, социалист демократия баа-бар. Буржуазтыг демократияны В. И. Ленин ортакы чүе чыл-дарыныкы болжарга аажок улуг депингеле-дир деп алаан. Ындыг болза-даа буржуа демократия капиталдык үезин-де усерлетпийн кызырлаа-кымырдаа баялдатка дива-лаан орады болуп, а дорлат-тылганарга, адыларга же-леттирериниң чөсө-дө болуп артын келген Капитализм үе-де кунне ортөлөпкө кир-жилгенин хемчээл чектер-би-ле (акша үндүрер деңгери-гештер-биле), капиталдын хемчээл-биле тодаргайла-

КАЙЫ-ДАА ЧҮРТКА АЖЫКТЫГ

КРЕМЕНЧУГ. (Полтава об-ласть). Кременчук марка-зылде демектеди автомобиль-дерин барык дөртөн чурт са-дып ап турар. Олар боттарын Европага, Азияга, Латин Аме-рикага болжар Австралияга бугурун апаргускен. Ам Кременчуктан даштык чурттарже фургон-автока-стар чоруп эгелзед. Автока-стар ажитыг ол машиналар-ны ажилдарынын аргакыга чолочылар өрөдир. Баш-тайгы чорумал автока-стар Польшанын, ГДР-ни, Болга-рияны коорайларыне чо-рункан.

УГЛИЧ. (Ярослав область). Угличтин пак заводунун шуштутуундан херезинер элээр «Чайка» деп бир миллион бичиш шакты бүдү-рүш. Хой шакты Братислава-же (ЧССР) чоруткан. Углич «Чайказын» оон өске соци-алист чурттар бела Бельгия, АКШ, Франция, Канада, Ко-лумбия, Голландия, Дания.

КИШИНЬЕВ. Чехословакия Молдавияны хой виногар аргакы сакып ап турар деп, даштык сакыгын «Коос-пол» организацыянык төл-өөлөкчиз Ян Чика СЭТА-нык корреспондентизинге дынгаткан. Молда ССР-ниң продукцияны делегей кон-куртарынык болжар делег-

Иран, Швеция садым ап ту-рар.

ЧЕРНОВИЦЫ. Машиналар бүдүрүш заводтун коллектив Ишчилер тулун турар нефть болжаарыдыр заводка бээр дериглерин Турцияга берип эгелзед. Суугаткы газ кала-галаар баштайгы улуг сава-ларын чулурп чоруткан. Бир мөөн чымыл солуштутуучуларын чорудуп бээр кылдыр белеткен турар.

Турция — Черновицтың машиналар бүдүрүш ишчиле-ринге чыгыстарын күөстөт-тир ап турар үчүн чурттар-нык бирөөн.

МОСКВА. Чехословакия Молдавияны хой виногар аргакы сакып ап турар деп, даштык сакыгын «Коос-пол» организацыянык төл-өөлөкчиз Ян Чика СЭТА-нык корреспондентизинге дынгаткан. Молда ССР-ниң продукцияны делегей кон-куртарынык болжар делег-

рич уузкаары-биле хемчег-лерин алырнык, а ол шыкш чегелденишкенин дүжүргөн түрөндө хосталган аш-кы-хөрөгилерин чоңун амыр-дал байдалын экижидиринге ажиллап болур төлөдө чеге-денишкенин дүжүрер дээш демиселге күженишкенин ийи дакыр улагаттарынын эргезик чулудуу айткан.

109 чурттарын төлөөлери ол резолюция дээш бадылаан, Аргентина биле Бразилияны төлөөлери бадылаарында да-дагалзав (чамык чурттарын төлөөлери хуралга олурш-паан).

БОНН. (СЭТА). Бармын-герман болжар делегей хой-ни-тизиниң ымышкыны-биле ГФР-ниң чааа Делегей олимпий комитетиниң шийтпирин хулзеп коор ужура таварышкан. Ол шийтпирин эзугар Герман Демократтыг Республиканык спортчулары 1972 чылда болур олимпий оюннарына ГДР-ниң туту-биле киирер, а ол чуртту төлөөлөз-тилекчилерин ийорон демдегээр үезинде ГДР-ниң күрүне тутун көдүрер ужурау. Мынчанга Мюнхенге болур чыгы олимпиа-да ГДР-ниң командазы оюннарга өске бүтү чурттарын командалары-биле бир деп эрге-биле киирер.

Бонн ол шийтпирин эде көрүп дээш Делегей олимпий ко-митетинге ымышкыны кылырп мынчага чедир орал-жып келген.

«Популар» солунну хаган

МОНТЕВИДЕО. (СЭТА). Уругтайын президентизин Хорхе Панчеко, Ареко Комму-нисттиг партиянык органы «Популар» солунну болжар недела санында үер «Искер-да» солунну тур хаар дуга-йында декретке ат салган.

Парлактага дыңнатканын эзугар алгыра, бо чылдык июнда чуртка болжар кайым чок чоруктун оза хемчегле-риниң дугайында дүрүмү үрөзүн дээр чыдак-биле ол солуннарын хаар дугайында декретти үндүргөн.

Мурнуу Вьетнам. Хосталганчын улусчу чепсентиг күштериниң дайынчылары дыштаргы хуннери таварып келгенде ону өрөдигеринге эрттирер, чаа чуулдар-биле танымып, дайынчы чаңчыл, мергежи-

биле чугалашпаан. Эске арткап чүдүр сөөлдө чай-гаар бүдө бээр кылдыр бо-лаш, олар чүдө коммунисттиг партияны удурутууда чай-ларын күзеп турганнар. Бир эвес улус массаны кай-наар, канчалдыр эдери бээр, мык билер, чыгыс аай, сымр каттышкан коммуни-сттиг партия ажилчын анги-нын баштаваан турар чүве бо-ла, мынчан нигиаледин күр-үнениң удурутууда соци-ализмге удуз идеттер кай-лаш чокка эжелеп алтар алар.

Ол дээр, ажилчын анги-нын диктатуразынын үезинде калжа-ла чүдө чыгыс пар-тия турар ужурут дээш ол эвес болбай аал. Бугу-де чү-ве тогуз талазы-биле боттуг байдаларлап, пролетарият тилээн чуртта агылдар күш-териниң деңгизүүрүлден ха-мааржы алар. Бир эвес ажилчын чопарын өске-да партияларын социализм эр-ге-ажыктарып камгалаар болза, олар Коммунисттиг пар-тия-биле череде кады ажал-ды болур дээрин тогурун дүрүжүлгөз көргүзүп турар.

Амгы үеде Чехословакияда социализмге удуз күштер ба-за шак ийиң негелденин са-лып келген. Олар социализм-ни күзөйгөн турарын ажи-

гелериниң мөңгүн 130 аадн медалдары-биле демдегет-кен. Чехословакиянык ийиң алган аргакылар баа аш-чем айманын шаңнадыг черлерин алган.

СКОПИ. (Ризань область). Чурууга кереметизин Сми-ни мастерскаянык шериг ишчилериниң кылдыгылар даштык чурттарга сура-лыг. Оларын кылган азалар-ны, крес саалары, күштинер-и болжар өске-даа этери Берлинин, Мюнхенин, Лейпциг, Вашингтонун, өске-даа коорайларык ма-гистеринге бо-ла көзүлгөн турар. Мөөн барааннар кыл-дырып алырнык улуг чыгы буттеш, япон Осака коорайже чорупкан.

АШХАБАД. Румыния Соци-алист Республикаже Тур-мениалдык Марыйын машина заводунда бүдүргөн бир мөөн нефть насостары чоруду-п берген. Оларын Румыниянык

Чехословакия техника Чүй-скин чигир заводунда баа калжа-биле ажиллаштып турар болжар. Алаукаада тутуп турар заводка тургу-туган турар.

Заводка ЧССР-ден инженер-лер келген, совет тускай эр-темнелерин апараттар, на-состар болжар өске-даа дериг-лер элээрине дуулашкан, оларын чогулгалыг ажилла-рыны аргакыга өөртөт.

Чехословакия техника Чүй-скин чигир заводунда баа калжа-биле ажиллаштып турар болжар. Алаукаада тутуп турар заводка тургу-туган турар.

Колония чурттарга болжар улустарга хамаарышпас чорукту тыпсыр дугайында декларациянык боттанышкыны дугайында айтыртып чугалажып көрөт.

Африка диге колониализмниң болжар расизмин одагаларын турары дээр Мурнуу-Африка Республикага болжар Португалияга тыныскан бодуңу чөшкенин болжар чөшкелерин ханы-ры алыр чавартыг, хожгулден чеге-лей банчында сүмөлзенин резолю-ция Кол Ассамблея чулудуу деп санаан (ол резолюция дээш 82 чурттарын төлөөлери бадылаан).

72 чурттарын төлөөлөрүн бадыла-ны-биле хулзеп алтай документизин Кол Ассамблея Папуага болжар хайгаралда турар Чаа Гиней девискээрге хамаарыш-пас чорукту тыпсырнык тодаргай хуви доктаадырыне баа «КНО-нун хайгаар-ны-биле бүтү-нिति бадылашкында үн-дөзүлгө, хостуг сонгуданы» оларга чо-рударыне Австралиянык чааа кийтир-ган.

Кол Ассамблея Гибралтарга хамаарыш-пас чорукту 1969 чылдык октябрь 1-ден орай эвесе тыпсырнык Англиянык ча-аа кийтирган резолюцияны баа чуу-дугузган.

Кол Ассамблея тускай төлөөлөрүн испан Сахаранык девискээринге чорудары дээш саналдаан. Ук төлөөлөр ол девискээрин хуу-салымын дугайында айтыртып талазы-биле анаа чорудар дээш санал алышкынын белеткээрине КНО-нун калчаар киржирин ол черге барга тоа-радыр ужурут (ол резолюция дээш 14 чурттарын төлөөлери бадылаан).

Фиджи болжар француз Сомали дуга-йында айтыртыгы чугалажып көрөт Кол Ассамблеянык 24-кү сессиямаче шилаткен.

Мурнуу Вьетнам. Хосталганчын улусчу чепсентиг күштериниң дайынчылары дыштаргы хуннери таварып келгенде ону өрөдигеринге эрттирер, чаа чуулдар-биле танымып, дайынчы чаңчыл, мергежи-

лин сайзыраңжыдып турарлар. Чу-рунта: Хосталга армиянык бааалары-нык бирээзинде сан кичээл.

ВНА—СЭТА-нын фотот.

БОЛГАШ ЧАҢГЫС ААЙ УТКАЛЫНЫН ДУГАЙЫНДА

Чоон Европанын чурттары-га ажилчын аныгга башта-кан ажилчы чон эрге-чагыр-гага келгенин сөөлдө по-литикти эрге-чагырнык чаа хөөрө — пролетарият дик-татуразыны эрге-чүрүлгө кут-селер уаучу демократия ты-ылган. Улусту демократия болжар империализмниң ко-шкы харыскараанын база күштерин деңгизүүр соци-ализмге ажитып кылдыр өс-көрөлөгенин үезинде соци-алист революциянык озагыг мөзүлүүп илереткен деп, СЭТА-нык Програмазында демдегелзед болжар. Тус-тус чурттарын төгү болжар на-пионал озагыг байдалдары улусчу демократияга илерен кычкыган. Озагыг чүве чүе диге, дараакы идеттериниң сонгуда эргезин кызымы-шкан, шак ийиң хемчег ол чурттарга херелеттимиңи барганы болур. Озагыг бай-далдарын ужуру-биле, олар Советтер республикамында болжар шыкш, ыныг дош-кун хууларынныкын кор-гуп шылаай барганын.

Пролетарият диктатуразы дээрге чогуу-на демократияны

уузкаар дээш ол-дур деп, буржуа идеолоттар чер бол-ганга-ла алгыркы келген-дер болжар а-м-да алгыр-кылап туралар. Шынында ийи демократия калжа-даа турбал болбай. Кызымак чок феодалдыг эрге-чагырга-ны тургузуун соолаан болжар парламент бугурунун сис-темазын тургускан буржуа демократия бар; Россияга болжар өске-даа элээн каш чурттагы буржуа демок-ратияны соолаан пролетаржы, социалист демократия баа-бар.

Буржуазтыг демократияны В. И. Ленин ортакы чүе чыл-дарыныкы болжарга аажок улуг депингеле-дир деп алаан. Ындыг болза-даа буржуа демократия капиталдык үезин-де усерлетпийн кызырлаа-кымырдаа баялдатка дива-лаан орады болуп, а дорлат-тылганарга, адыларга же-леттирериниң чөсө-дө болуп артын келген Капитализм үе-де кунне ортөлөпкө кир-жилгенин хемчээл чектер-би-ле (акша үндүрер деңгери-гештер-биле), капиталдын хемчээл-биле тодаргайла-

уузкаар дээш ол-дур деп, буржуа идеолоттар чер бол-ганга-ла алгыркы келген-дер болжар а-м-да алгыр-кылап туралар. Шынында ийи демократия калжа-даа турбал болбай. Кызымак чок феодалдыг эрге-чагырга-ны тургузуун соолаан болжар парламент бугурунун сис-темазын тургускан буржуа демократия бар; Россияга болжар өске-даа элээн каш чурттагы буржуа демок-ратияны соолаан пролетаржы, социалист демократия баа-бар.

Буржуазтыг демократияны В. И. Ленин ортакы чүе чыл-дарыныкы болжарга аажок улуг депингеле-дир деп алаан. Ындыг болза-даа буржуа демократия капиталдык үезин-де усерлетпийн кызырлаа-кымырдаа баялдатка дива-лаан орады болуп, а дорлат-тылганарга, адыларга же-леттирериниң чөсө-дө болуп артын келген Капитализм үе-де кунне ортөлөпкө кир-жилгенин хемчээл чектер-би-ле (акша үндүрер деңгери-гештер-биле), капиталдын хемчээл-биле тодаргайла-

уузкаар дээш ол-дур деп, буржуа идеолоттар чер бол-ганга-ла алгыркы келген-дер болжар а-м-да алгыр-кылап туралар. Шынында ийи демократия калжа-даа турбал болбай. Кызымак чок феодалдыг эрге-чагырга-ны тургузуун соолаан болжар парламент бугурунун сис-темазын тургускан буржуа демократия бар; Россияга болжар өске-даа элээн каш чурттагы буржуа демок-ратияны соолаан пролетаржы, социалист демократия баа-бар.

Буржуазтыг демократияны В. И. Ленин ортакы чүе чыл-дарыныкы болжарга аажок улуг депингеле-дир деп алаан. Ындыг болза-даа буржуа демократия капиталдык үезин-де усерлетпийн кызырлаа-кымырдаа баялдатка дива-лаан орады болуп, а дорлат-тылганарга, адыларга же-леттирериниң чөсө-дө болуп артын келген Капитализм үе-де кунне ортөлөпкө кир-жилгенин хемчээл чектер-би-ле (акша үндүрер деңгери-гештер-биле), капиталдын хемчээл-биле тодаргайла-

уузкаар дээш ол-дур деп, буржуа идеолоттар чер бол-ганга-ла алгыркы келген-дер болжар а-м-да алгыр-кылап туралар. Шынында ийи демократия калжа-даа турбал болбай. Кызымак чок феодалдыг эрге-чагырга-ны тургузуун соолаан болжар парламент бугурунун сис-темазын тургускан буржуа демократия бар; Россияга болжар өске-даа элээн каш чурттагы буржуа демок-ратияны соолаан пролетаржы, социалист демократия баа-бар.

Буржуазтыг демократияны В. И. Ленин ортакы чүе чыл-дарыныкы болжарга аажок улуг депингеле-дир деп алаан. Ындыг болза-даа буржуа демократия капиталдык үезин-де усерлетпийн кызырлаа-кымырдаа баялдатка дива-лаан орады болуп, а дорлат-тылганарга, адыларга же-леттирериниң чөсө-дө болуп артын келген Капитализм үе-де кунне ортөлөпкө кир-жилгенин хемчээл чектер-би-ле (

ӨГ-БҮЛЕГЕ УРУГЛАР КЕЖЭЭЗИ

СПОРТТУ МАССАЖЫДАР

ШКОЛАЧЫЛАР – АРГА-АРЫГ КАМГАЛАЛЫНДА

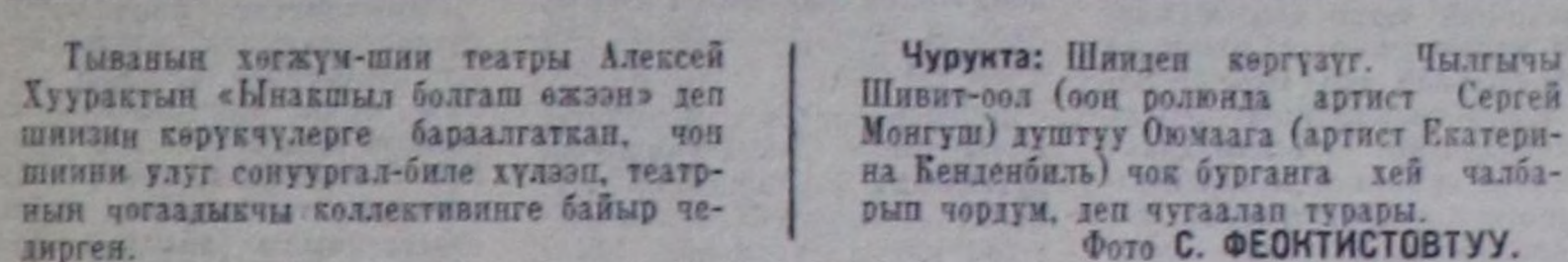
Кадык өзүңөр

Чаа университет

Арыг-бажыжылар

ТИИЛЭЭН

С Ц Е Н А Д А Ч А А Ш И И

Конференциядан 31 киж
составтыг ыитилелдин Со
динин кезигуннерин, кез
гунге кандидаттар 5 киж

АШАР БОЛГАШ АЛЫТ

үреден турарын ол!» д
кышкырган. Меңизен Май
дай алгыра каапкаш, ха
көрнүп келгеш, ол-ла черин
чындырап калган. Мажаала
кезек киргирткенин чыткан
шимчөвейн барган.

лайны союп көргөн. Көргү
меңээпинден чүрээ чарл
берген болуп-тур ийин мо
К. АРАКЧАЛ

Редактор К. К. КУДАЖИ.

НО

АБРЬ 25-ТЕ

агин» 10, 2. еШуут хоруглау

төмө экранынг) 12, 730, «Арты
нынг) 4, 545, 730 шактарда.
асынга ийи билет» 10,40, 3
и изн арткал» 12,50, 6,40, «Ту
8,30 шактарда.
өрүтүүнгө» 3, «Грек Зорба
4,45, «Кымчыктырбас барымдаа»

редакциянын агресси

Кызыл, Шетивки
киллизинин 35-24,
киллизиния 21-47,
31-75, корректорлар

Бравченко кудумчузу, бажыя,
рысалгалыг секретарьнын 23
етпур килдизиния 22-64, чага
и 27-41. Солун келбейн барга

3 ТЕЛЕФОННАР. Редакторун
р, партийжи амы дырал килдиз
аза совет тургузууг киллистерин
32-75 телефонче долгаар.

1-63. редакториун оралакчылар
и 23-54. культура киллизини
21-27. информация киллизини

7-13, көлээ ажил-агуй
20-60, бухгалтериянын

олун неделяда
лды катап үнер

Гыба АССР-нин Министрлер Чөвүлелинин чанында парлажа эрие этинин типографиязы (кызыл. Шетинкин — Бравченко кудумчузу). 1). TC-01517